

Atmosfääriõhu kaitse seaduse, keskkonnatasude seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus

§ 1. Atmosfääriõhu kaitse seaduse muutmine

Atmosfääriõhu kaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „edaspidi“ sõnaga „ka“;
- 2) paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:
„(4) Keskkonnakaitseluba käesoleva seaduse tähenduses on õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba ja paikse heitallika käitaja registreering (edaspidi ka *registreering*).“;
- 3) paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:
„(3¹) Ajutine katlamaja on mobiilne katlamaja energiavajaduse perioodiliseks katmiseks.“;
- 4) paragrahvi 29 lõikes 2, § 71 lõikes 3, § 94 lõikes 3, § 96 lõigetes 1 ja 2, 4. peatüki 2. ja 3. peatüki 1. ja 2. lõikes, § 100 pealkirjas, § 100 lõigetes 1 ja 2, § 101 pealkirjas, § 101 lõike 1 sissejuhatavas osas, § 101 lõike 1 punktides 1, 5, 6 ja 7, § 101 lõikes 2, § 101 lõikes 4, § 103 lõigetes 1 ja 4, § 106 lõikes 7, § 126 pealkirjas, § 126 lõikes 1, § 127 pealkirjas ja § 127 lõigetes 1–4 asendatakse sõnad „õhusaasteluba või keskkonnakompleksluba“ sõnaga „keskkonnakaitseluba“ vastavas käändes;
- 5) paragrahvi 80 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „§ 79 lõikes 3 alusel“ tekstiosaga „või keskkonnakompleksluba tööstusheite seaduse § 19 lõike 3 alusel“;
- 6) paragrahvi 80 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „tegevus Keskkonnaametis registreerida“ tekstiosaga „registreering“;
- 7) seaduse 4. peatüki 1. jaotis muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1. jaotis Paikse heiteallika käitaja registreerimine

§ 81. Paikse heiteallika käitaja registreerimine

- (1) Paikse heiteallika käitaja tegevuse registreerib Keskkonnaamet (edaspidi ka *registreeringu andja*).
- (2) Registreeritud käitise käitajale laienevad käesoleva seaduse §-des 100–102 sätestatud õigused ja kohustused.

§ 82. Registreeringu taotlemine

- (1) Paikse heiteallika käitaja esitab registreeringu andjale keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu registreeringu taotluse järgmiste andmetega:
 - 1) taotleja nimi ja isikukood või registrikood;
 - 2) taotleja kontaktandmed ning kontaktisiku nimi ja kontaktandmed;

- 3) käitise asukoha aadress ja tootmisterritooriumi paiknemine kaardil;
- 4) käitise tegevuse kirjeldus;
- 5) tegevusala;
- 6) tehnoloogiaseadmed ja saasteainete püüdeseadmed heiteallikate kaupa;
- 7) väljutatavate saasteainete nimetused ning andmed saasteainete heitkoguste kohta, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm ja kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti;
- 8) andmed iga üksiku heiteallika kohta ja heiteallikast väljutatavate saasteainete heitkoguste kohta tehnoloogiaprotsesside kaupa;
- 9) keskmise võimsusega põletusseadmete korral andmed saasteainete heite seire kohta heiteallikate ja tehnoloogiaseadmete kaupa;
- 10) keskmise võimsusega põletusseadmete korral andmed saasteainete heidete kohta ja käesoleva seaduse § 105 lõike 3 alusel kehtestatud saasteainete heidete piirväärtuste kohta.

(2) Registreeringu andjal on õigus nõuda lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele ka iga saasteaine hajumisarvutust maapinnalähedases õhukihis, kui saasteaine kohta on käesoleva seaduse § 47 lõigete 1 ja 2 alusel kehtestatud õhukvaliteedi piir- või sihtväärtus ning on tuvastatud, et esineb oht selle ületamiseks. Hajumisarvutusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-de 92 ja 94 sätteid.

(3) Registreeringu taotluse ja registreeringu andmekoosseisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Riigilõivu tasumise kohustuse olemasolul peab registreeringu taotleja enne taotluse esitamist tasuma riigilõivu.

§ 83. Tegevuse registreerimine

(1) Registreeringu andja otsustab tegevuse registreerimise või sellest keeldumise 30 päeva jooksul nõuetele vastava registreeringu taotluse saamisest arvates. Kui registreeringu taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta isiku tegevust tähtaja möödumise tõttu vaikimisi registreerituks.

(2) Taotluses puuduste kõrvaldamise aega ei arvestata registreeringu andmise tähtaja hulka.

(3) Käesoleva seaduse § 82 lõikes 2 nimetatud hajumisarvutuse nõudmise korral hakkab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaeg kulgema hajumisarvutuste keskkonnaotsuste infosüsteemis registreerimisest arvates.

(4) Registreeringu andja võib pikendada käesolevas paragrahvis sätestatud tähtaega, kui ilmnevad asjaolud, mis ei võimalda otsustada registreeringu andmist selle tähtaja jooksul.

(5) Käitise tegevus registreeritakse ja registreering tehakse registreeringu taotlejale kättesaadavaks keskkonnaotsuste infosüsteemis.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja § 86¹ lõikes 2 ning keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 62 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse korral võib tegevuse registreerimise või sellest keeldumise, registreeringu omaja muutmise või registreeringu kehtetuks tunnistamise teha keskkonnaotsuste infosüsteemi vahendusel automatiseeritult, kui on tagatud registreeringu andmise, keeldumise, omaja muutmise või kehtetuks tunnistamise eelduste automaatne kontrollimine.

(7) Kui registreering taotletakse ajutisele katlamajale, mis töötab uues asukohas rohkem kui 500 töötundi, ning sellele tootmisterritooriumil paiknevale heiteallikale, mille taha ajutine katlamaja liidetakse, on väljastatud õhusaasteluba või keskkonnakompleksluba, võib registreeringu andja energiavajaduse perioodiliseks katmiseks paikse heiteallika registreerida eraldi õhusaasteloale või keskkonnakompleksloale lisaks. Periood uues asukohas ei tohi olla pikem kui üks aasta.

§ 84. Registreeringu kehtivus

Käesoleva seaduse § 80 lõikes 1 nimetatud isiku tegevus registreeritakse tähtajatult, välja arvatud juhul, kui registreeringut taotletakse tähtajaliselt.

§ 85. Paikse heiteallika käitaja kohustus teatada registreeringu andmete muudatustest

Registreeringu omaja on kohustatud teavitama registreeringu andjat:

- 1) käesoleva seaduse § 82 lõike 1 punktis 2 nimetatud andmete muutusest,
- 2) ajutise katlamaja asukoha muutusest, kui ajutine katlamaja töötab uues asukohas kuni 500 töötundi, hiljemalt kolm päeva pärast liigutamist.

§ 86. Registreeringu muutmine

(1) Registreeringu andja muudab registreeringut:

- 1) registreeringu omaja taotluse alusel;
- 2) seiretingimuste muutmiseks, kui seaduses sätestatud seirenõuded on muutunud;
- 3) muudel seaduses sätestatud alustel.

(2) Kui registreeringu muutmise algatab registreeringu andja, teeb ta registreeringu omajale kirjalikult teatavaks registreeringu tingimuste muutmise põhjuse ning võib nõuda registreeringu muutmiseks vajalike andmete esitamist keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu registreeringu muutmise taotlusena või määrab andmete esitamise muu viisi ja dokumentide esitamise tähtaja.

(3) Registreeringu omaja esitab registreeringu andjale esimesel võimalusel keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu registreeringu muutmise taotluse, kui ta muudab:

- 1) käesolevas seaduses § 82 lõike 1 punktides 3–8 nimetatud andmeid;
- 2) saasteainete heite määramise viisi, mis on olnud registreeringu andmise aluseks;
- 3) ajutise katlamaja asukohta, kui ajutine katlamaja töötab uues asukohas rohkem kui 500 töötundi;
- 4) muul viisil oluliselt registreeringus kirjeldatud lubatud tegevust.

§ 86¹. Registreeringu üleandmine

(1) Registreeringu omajal on registreeringu kehtivuse ajal õigus registreeringust tulenevad õigused ja kohustused täielikult või osaliselt loovutada teisele isikule.

(2) Registreeringu omaja andmete muutmiseks esitavad registreeringu omaja ja registreeringu taotleja registreeringu andjale ühise taotluse käesolevas seaduse § 82 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud andmete muutmiseks. Registreeringu andja muudab registreeringut seitsme päeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(3) Kui lõikes 2 nimetatud ühise taotluse tegemine ei ole põhjendatud asjaoludel võimalik, esitab registreeringu taotleja registreeringu andjale taotluse käesolevas seaduse § 82 lõike 1

punktides 1 ja 2 sätestatud andmete muutmiseks ning omandi- või kasutusõiguse üleandmist tõendavad dokumendid.

§ 86². Registreeringu kehtivuse peatamine

(1) Registreering peatatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 61 sätestatud alustel ja korras registreeringus märgitud asjakohaste andmete ulatuses.

(2) Registreeringu kehtivuse peatamisest teavitab registreeringu andja keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu ja teeb teatavaks registreeringu peatamise põhjuse. Registreeringu andja määrab kehtivuse peatamise aluste äralangemise tõendamiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamiseks tähtaja ja viisi.

§ 87. Registreeringu kehtetuks tunnistamine

(1) Registreering tunnistatakse kehtetuks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 62 nimetatud alustel ja korras registreeringus märgitud asjakohaste andmete ulatuses.

(2) Kui registreeringu kehtetuks tunnistamise algatab registreeringu andja, teeb ta tegevuse registreeringu omajale keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu teatavaks registreeringu kehtetuks tunnistamise põhjuse.

§ 88. Registreerimisest keeldumine

Registreeringu andja keeldub paikse heiteallika käitaja tegevuse registreerimisest, kui:

- 1) registreeringu taotluses on esitatud olulise tähtsusega andmetena valeandmeid;
- 2) esinevad muud käesolevas seaduses sätestatud alused.“;

8) seaduse 4. peatüki 1. jao 2. jaotise pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „muutmine“, tekstiosaga „peatamine,“;

9) paragrahvi 92 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut“ tekstiosaga „keskkonnakaitseluba“;

10) paragrahvis 95 asendatakse tekstiosa „Käitise tegevuse registreerimisel ning õhusaasteloa või keskkonnakompleksloa andmisel võtab loa või registreeringu tõendi“ tekstiosaga „Keskkonnakaitseloa andmisel võtab loa või registreeringu“;

11) paragrahvi 99 pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „muutmine“ tekstiosaga „, peatamine“;

12) paragrahvi 99 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Õhusaasteluba peatatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 61 sätestatud alustel ja korras.“;

13) paragrahvi 100 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „on nõutav õhusaasteluba“ tekstiosaga „, § 80 lõike 3 alusel on nõutav registreering“;

14) paragrahvi 101 lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

15) paragrahvi 101 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „Keskkonnaametil õigus“ tekstiosaga „keskkonnakaitseloa andjal õigus nõuda käitajalt kõigi vajalike meetmete kasutusele võtmist, millega tagatakse nõuetele vastavuse taastamine põhjendamatute viivitusteta“;

16) paragrahvi 102 pealkirjas, § 102 lõigetes 1, 4 ja 5 ja § 106 lõikes 1 asendatakse sõna „õhusaasteluba“ sõnaga „keskkonnakaitseloa“ vastavas käändes;

17) paragrahvi 102 lõikes 2 asendatakse sõna „loa“ sõnaga „keskkonnakaitseloa“;

18) paragrahvi 102 lõige 2¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Seireandmed tarkandmetena tuleb keskkonnakaitseloa omajal sisestada ja seirearuanne esitada keskkonnatotsuste infosüsteemi keskkonnakaitseloas ettenähtud nõuete kohaselt.“;

19) paragrahvi 102 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

20) paragrahvi 102 lõiget 4 täiendatakse pärast tekstiosa „muutmiseks“ tekstiosaga „, peatamiseks“;

21) seaduse 6. peatüki pealkirjas asendatakse tekstiosa „keskkonnaloa omaja ja registreerimiskohustusega käitise“ tekstiosaga „keskkonnakaitseloa omaja“;

22) paragrahv 128 tunnistatakse kehtetuks;

23) paragrahvi 228 pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „või õhusaasteloa“ tekstiosaga „või registreeringu“;

24) paragrahvi 229 pealkirjas ja paragrahvi 229 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „Õhusaasteloa omaja, keskkonnakompleksloa omaja või registreerimiskohustusega käitaja“ tekstiosaga „Keskkonnakaitseloa omaja“;

25) paragrahvi 230 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „kui õhusaasteluba“ tekstiosaga „või registreeringu“;

26) seadust täiendatakse §-ga 252¹ järgmises sõnastuses:

„252¹. Kehtiva keskkonnaloa kehtetuks tunnistamine ja tegevuse registreerimine

(1) Isik, kellel on keskkonnaloa tegevuseks, milleks alates 2027. aasta 1. jaanuarist puudub loa omamise kohustus, kuid kehtib registreerimise kohustus, peab esitama Keskkonnaametile taotluse keskkonnaloa kehtetuks tunnistamiseks ja tegevuse registreerimiseks kahe aasta jooksul käesoleva lõike jõustumisest.

(2) Käitis, millel puudub alates 2027. aasta 1. jaanuarist loa omamise kohustus, kuid kehtib registreerimise kohustus ja millele antud keskkonnaloa on viidud käesoleva seadusega vastavaks, võib registreeringu andja omal algatusel selle keskkonnaloa täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada ja tegevuse registreerida.

(3) Registreeringu andjal on õigus nõuda keskkonnaloa omajalt, kellel puudub alates 2027. aasta 1. jaanuarist loa omamise kohustus, kuid kehtib registreerimise kohustus, registreeringu andmiseks vajalike andmete esitamist keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu registreeringu taotlusena või muul viisil, tehes keskkonnaloa omajale kirjalikult teatavaks keskkonnaloalt registreeringule ülemineku põhjuse ja määrates andmete esitamise tähtaja.

(4) Paikse heiteallika käitaja registreeringu taotlust rahuldades tunnistab Keskkonnaamet keskkonnaloa kehtetuks osaliselt osas, milleks registreering anti, või tervikuna.

(5) Enne 2027. aasta 1. jaanuarit väljastatud paikse heiteallika käitaja registreeringu omaja peab taotlema registreeringu muutmist kahe aasta jooksul, et registreeringu andja saaks viia registreeringu vastavaks käesoleva seaduse § 82 lõike 3 alusel kehtestatud andmekoosseisuga registreeringuks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud toimingute tegemine on vabastatud riigilõivu tasumisest, kui keskkonnaluba omav paikse heiteallika käitaja esitab selle paikse heiteallika registreeringu taotluse kahe aasta jooksul pärast käesoleva sätte jõustumist.

(7) Isik, kellel on keskkonnaluba tegevuseks, milleks alates 2027. aasta 1. jaanuarist puudub loa omamise kohustus ja käitaja ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlust või lõike 3 kohaselt nõutud andmeid esitanud, võib Keskkonnaamet kahe aasta möödumisel keskkonnaloa kehtetuks või õhuosas kehtetuks tunnistada.“.

§ 2. Keskkonnatasude seaduse muutmine

Keskkonnatasude seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 lõiget 2 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„1) paikse heiteallika käitaja registreering atmosfääriõhu kaitse seaduse kohaselt.“;

2) paragrahvi 16 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Saastetasu ei nõuta paikse heiteallika käitaja registreeringu puhul, kui tema põletusseade töötab kuni 500 töötundi aastas.“;

3) paragrahvi 31 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keskkonnatasud arvutatakse keskkonnakasutuse toimumise kvartalile (edaspidi *aruandekvartal*) või käesolevas seaduses sätestatud juhul kalendriaasta (edaspidi *aruandeaasta*) kohta. Tasumisele kuuluv keskkonnatasu summa, samuti tagastusnõude summa ümardatakse sendi täpsusega.“;

4) paragrahvi 33⁴ lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „aruandekvartalile“ sõnadega „või aruandeaastale“;

5) paragrahvi 33⁴ lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „aruandekvartali“ sõnadega „või aruandeaasta“;

6) paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Kui keskkonnatasu deklareeritakse käesoleva seaduse § 33⁴ lõike 1 alusel aruandeaasta kohta, kohaldatakse käesoleva seaduse § 48 lõigete 6 ja 7 ning käesoleva paragrahvi lõike 4¹ puhul kvartalile esitatud nõudeid aasta kohta.“.

§ 3. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) Paragrahvi § 28¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Paikse heiteallika käitaja registreeringu muutmise taotluse läbivaatamise eest riigilõivu ei võeta.“;

2) Seaduse 6. peatüki 2. jao 7. jaotist täiendatakse §-ga 135² järgmises sõnastuses:

„§ 135². Paikse heiteallika käitaja registreering

Paikse heiteallika käitaja registreeringu taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 500 eurot.“.

§ 4. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2027. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus ... 2025. a

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)

allkirjastaja nimi

Valitsuse nõunik